

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

До 35-річчя кафедри культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах наукового товариства “Афіна”
кафедри культурології**

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної
інтеграції людства у XXI століття”*

15-17 листопада 2006 року

Випуск 5

Заснований в 2000 році

Рівне – 2007

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

Виткалов В.Г. - **Головний редактор:**
- кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор (Одеса);
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент, куратор студентського наукового товариства „Афіна” РДГУ;
Дем’янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Жилюк С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Кралуєк П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”;
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор НУ ім.В.Стефаніка (Івано-Франківськ);
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор (ХДАК);
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ, Заслужений діяч науки і техніки України;
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Уланова С.І. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ.

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. - доктор філософських наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., Граб О.В.**

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 29.12.2005 р.).

Відповідальність за достовірність представленої матеріалу, а також за точність наведених цитат, імен, дат тощо несуть автори. Редакція залишає за собою право корегувати матеріали. Рукописи не рецензуються й авторам не повертаються. Редакція може й не поділяти точку зору авторів.

ухилитися від виконання доручень”.

Доброта і чуйність посіли п'яте рангове місце. У більшості опитаних ці якості асоціюються із мамою: „У мене мама добра і чуйна. Я її дуже люблю”, „Якщо мама добра і чуйна, то в сім'ї завжди затишок”. Низьке рангове місце, яке учні надали цим якостям, вони пояснювали тим, що „сьогодні доброта і чуйність не в моді”, „бути добрим і чуйним – це несерйозно”, „якщо будеш добрим і чуйним, нічого не досягнеш у житті”.

Духовність 48,0% учнів ототожнюють із релігійністю, 31,0% – з уподобаннями в галузі класичної музики і серйозної літератури, 7,0% вважають, що духовна людина – добра, чуйна, ніколи не свариться, завжди прагне надати допомогу іншим. 14,0% школярів не змогли дати більш-менш чіткої відповіді.

Найменше прихильників виявилось у такої якості, як толерантність. Поглиблене вивчення цього питання засвідчило, що учні не зовсім добре розуміють значення цього поняття. Їхні висловлювання обмежуються твердженням: „Потрібно толерантно ставитися до людей”. Тобто, усвідомлюючи позитивне значення толерантності, учні не можуть пояснити, у чому саме вона виявляється.

Аналіз одержаних відповідей також показав, що учні не зовсім добре орієнтуються у сутності деяких моральних понять, не завжди виправдано пов'язують ті чи інші риси з моральністю людини. Наприклад, під час бесіди було поставлене таке проблемне запитання: „Чи будь-яку людину, котра добре працює, можна вважати моральною? Чи можна такою назвати людину, яка, не шкодуючи сил, працює на власне збагачення?”

Близько двох третин школярів зазначили, що така людина може вважатися моральною. А той факт, що вона працює для власного збагачення, не треба розглядати як негативний, адже „в неї є діти, яким вона може будь-що купити”, „вона ж сплачує податки”, „якщо вона змогла цього досягти, то вона розумна” та ін.

Одним із методів, що застосовувався нами на констатувальному етапі експерименту, був метод незакінчених речень. Учні пропонувалося кілька речень, до яких вони мали дописати кінцівку. Наприклад,

1. Високоморальна людина – це така.....
2. Найбільш важливими моральними якостями я вважаю...
3. Український народ завжди засуджував людину, якій були притаманні....
4. Навіть, якщо вчинив погано, краще визнати свою провину, адже...
5. Про людину, яка, кажуть, що вона духовна.

Одержані за цим завданням відповіді підтвердили недостатнє усвідомлення учнями сутності моралі та основних якостей моральної людини, ототожнення духовності переважно з релігією.

Наступне завдання спрямовувалося на вивчення моральної орієнтації учнів. Анкета містила такі запитання:

1. Що, на твою думку, головніше мати в житті (чого ти хочеш домогтися передусім)?
2. З якими з наведених нижче тверджень ти погоджуєшся?
3. З якою думкою ти погоджуєшся?
4. Який з перерахованих поглядів стосується тебе?
5. Чи можна розглядати працю в житті людини як
6. З яким із наведених суджень ти погоджуєшся?
7. Я в добрих стосунках із учасниками хорового колективу, тому що
8. Які дії, вчинки, особистісні якості своїх однокласників ти найбільше цінуєш?
9. Які дії, негативні вчинки, особистісні якості твоїх однокласників ти найбільше засуджуєш?

Відповідаючи на перше запитання анкети „Що на твою думку, головніше мати в житті (чого ти хочеш домогтися передусім)?”, учні на перше місце поставили твердження „гроші”, у кількості яких вони вбачають своє щастя. Будучи „теоретично” незалежними від батьків, вони здебільшого занепокоєні лише своєю долею, де перевага надається прагненню розбагатіти, мати власну справу, добре влаштуватися. Така цінність грошей, на нашу думку, обумовлена появою в суспільстві нових ідеалів (наприклад, матеріальний добробут). Цінність багатства маніфестується в них у значущість індивідуального і престижного споживання. При цьому притаманний підлітковому віку, до якого належать учні старших класів музичної школи, романтизм (мрії про „краще життя”) тісно переплітається з прагматизмом (ставка на власні сили, готовність здобувати гроші у будь-який, не завжди соціально схвалений спосіб).

Значну роль у сповіданні таких ідей відіграє практичний досвід учнів. Із грошима вони пов'язують свою налаштованість на успішний бізнес. Однак додаткові опитування засвідчили, що у переважній більшості випадків учні не мають чітких уявлень щодо сутності бізнесової діяльності, зазвичай пов'язують її із торгівлею.

31,2% опитаних відзначили у своїх відповідях „фізичну силу і здоров'я”. Однак при цьому також наголошується на необхідності мати гроші („щоб добре їсти”, „займатися у фізкультурних секціях”, „відпочивати як слід”, „мати змогу звертатися до гарних лікарів”).

5,0% респондентів хотіли б мати „владу над людьми”, хоча вони не змогли докладно пояснити, з якою метою.

Обираючи твердження щодо особливостей прояву турботи, 42,3% учнів старших класів музичної школи зазначили, що „турбота про навколишніх людей – важлива якість людини”. До висловлювання, що „турбота за процвітання своєї країни – головна риса громадянина” схиляється 31,5% опитаних. „Єдина турбота людини – її сім'я” – таке твердження обрало 12,1% учасників хорового колективу, 14,1% респондентів переконані в тому, що „людина має турбуватися лише про себе”.

Щодо різновидів прояву людиною відповідальності, 51,3% учнів вважають, що „людина відповідає за свою сім'ю і близьких людей”, 32,0% – „лише за свої вчинки”. Решта – не дали відповіді на це запитання.

Виявляючи своє ставлення до оточуючих, 36,7% учнів зазначили, що вони „поважають лише близьких друзів”, на думку 28,6% опитаних, вони „не зобов’язані поважати будь-яку людину”, 19,6% поважають „лише багатих і знаменитих”. 15,1% учнів обрали відповідь „поважаю кожну людину, якщо вона не злочинець”.

Виявляючи своє ставлення до нації, учасники хорового колективу (48,1%) обрали варіант „як засіб до існування”. Для 7,3% опитаних це – „як неприємний обов’язок”. Інші учні, охоплені опитуванням, утрималися від відповіді.

„Колектив допомагає вчитися, жити, підтримує у важкі хвилини” – таке твердження, відповідаючи на наступне запитання анкети, визнали 41,9% учнів. 25,8% опитаних вважають, що „колектив обмежує свободу людини”. На переконання 7,5% учнів, „людина в колективі перетворюється на піщинку”.

На свої добрі стосунки з учасниками хору вказало дві третини опитаних; не погоджуються з таким твердженням 15,1% учнів. Решта обрали варіант відповіді „не знаю”.

Відповіді на восьме запитання анкети „Які дії, вчинки, особистісні якості своїх однокласників ти найбільше цінуєш?” загалом підтвердили результати проведеного на початку роботи ранжування цінностей. До таких були віднесені чесні, щирі, доброзичливі стосунки.

Серед особистісних якостей, крім чесності й щирості, учні називають дружелюбність, веселість, хазяйновитість, красу, самостійність, незалежність.

До негативних дій, вчинків, особистісних якостей учні старших класів музичної школи відносять: наївність, млявість, упертість, злостивість, жадібність. Ними засуджуються вчинки, у яких виявляється лицемірство, егоїзм, зверхність.

Наступна анкета, яка була запропонована учасникам хорового колективу старших класів музичної школи, мала на меті виявити усвідомлення учнями особливостей своїх поведінкових актів з точки зору моралі та ставлення до них. Вона містила такі запитання:

1. Чи часто Ви замислюєтесь над тим, як впливають ваші вчинки на навколишніх?
2. Чи бували у Вас вияви брутальності?
3. Чи любите Ви аналізувати свої вчинки?
4. Чи перебиваєте Ви співрозмовника?
5. Чи можете зупинити того, хто занадто самовпевнений?
6. Чи подобається Вам демонструвати свій авторитет?
7. Чи любите Ви допомагати людям?
8. Чи знаєте Ви власні недоліки?

Відповідаючи на перше запитання анкети, більшість учнів (51,3%) обрали варіант відповіді „іноді”. Ствердну відповідь дали лише 15,7% опитаних, 33,0% – негативну.

Наявність у себе виявів брутальності визнали 12,5% учнів хорового колективу. „Іноді” їх виявляють 23,1% респондентів. Інші ж (64,4%) зазначили, що ніколи не робили брутальних вчинків.

Такі твердження дещо суперечать із відповідями на наступне запитання анкети: „Чи любите Ви аналізувати свої вчинки?” Більше половини опитаних (61,2%) зазначили, що ніколи цього не роблять, а 15,1% – лише іноді аналізують свою поведінку. Таке ставлення до власної поведінки не дає змоги зрозуміти, чим же керувалися учні, відповідаючи на попереднє запитання. Для з’ясування цього з ними було проведено додаткові бесіди, у процесі яких з’ясувалося, що вияви брутальності найчастіше констатуються кимось із оточуючих (зазвичай дорослими), а не усвідомлюються як такі самими учнями.

Перебивають співрозмовника майже всі опитані (91,1%). Пояснюючи такі дії, учні зазначили, що „на те вона й розмова, щоб розмовляли обоє”, „ я перебиваю, тому що мені не подобається весь час мовчати і тільки слухати”, „якщо я не перебиватиму, то він не дізнається, що я думаю з приводу його висловлювань” та ін.

Уміння зупинити самовпевнену людину визнали за собою 12,9% опитаних; іноді це можуть зробити 14,1% учнів. Інші визнали свою безпорадність у таких діях.

Кожний четвертий учень любить демонструвати свій авторитет. Негативний варіант відповіді обрали 19,0% опитаних. Інші зазначили, що роблять це „іноді” („часто виявляється хтось авторитетніший”, „важко знайти для цього привід”, „дивлячись, з ким я спілкуюся”, „залежить від обставин”.

35,3% учнів визнали за собою схильність до надання допомоги іншим; 34,3% зазначили, що роблять це іноді. 20,4% респондентів не змогли визначитися з відповіддю, а 10,0% обрали негативну відповідь.

56,0% опитаних вважають, що вони позбавлені будь-яких негативних рис. 44,0% учнів зазначили, що їм притаманна заздрість (26,0%) і настирливість (18,0%). Таких характеристик, як „брак тактовності”, „розв’язність”, „зухвальство”, „пліткарство”, „брехливість”, „непорядність”, „необ’єктивність”, не визнав у себе жоден учень.

Більшість опитаних учасників хорового колективу музичної школи переконані, що вони майже завжди дотримуються високих моральних норм. Серед конкретних проявів найчастіше називають чесність, відповідальність, порядність, доброту, терпимість.

Звертаючись до висвітлення проблеми морально-духовних цінностей, слід зазначити, що у кожній дитині повинні формуватися моральні оцінки з позиції добра, справедливості, що впливають з народного поняття моралі: „Моральний той, хто цнотливий, шляхетний, добродішній, праведний” [2, с.160]. В основу моральності, духовності особистості мають бути закладені любов до Батьківщини, сумлінні ставлення людини до праці, до людей і до себе особисто, людська гідність, честь, людяність.

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА	3
<i>Виткалов В.Г., Граб О.В.</i> МОЛОДЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ І ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТЯ”	4
РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИ КУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Шевчук М.В.</i> УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ: ДОСВІД ДЛЯ МОЛОДОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	7
<i>Корольчук О. І.</i> МОРАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	9
<i>Возна Т.О.</i> ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ МОЛОДІ.....	10
<i>Кутузова Г.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Перець О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	15
<i>Терновенко Д.С.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ (на прикладі студентської молоді ЛНПУ ім. Т.Шевченка).....	18
<i>Потапчук Т.В.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УСТАНОВОК СТАРШОКЛАСНИКІВ	21
<i>Пузиченко Т.</i> ГУРТКИ, ТВОРЧІ ОБ’ЄДНАННЯ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	23
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ.....	30
<i>Семенович О.Л.</i> ІСТОРІОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНІ.....	33
<i>Шевчук О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”	37
РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	
<i>Шевчук К.С.</i> ЕТИЧНИЙ ВИМІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	39
<i>Виткалов С.В.</i> МОЛОДЬ У КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (регіональний аспект)	44
<i>Кузьмук О.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	46
<i>М’якота І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ.....	48
<i>Шуба А.І.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РІВНЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
<i>Кучина Н.І.</i> СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАВНИЦТВА В УКРАЇНІ	54
<i>Швая Д.В.</i> ПРОБЛЕМА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58
<i>Війтович Г. В.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	

СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	60
<i>Гумен Ю.В.</i> ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ І СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ	62
<i>Марчук Ю. М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА ФІЛЬТРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	64
<i>Кравченко Т.В.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.....	67
<i>Вакульчук М.В.</i> МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	69
<i>Старенька О.О.</i> ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ).....	73
<i>Шеретюк Р.М.</i> РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	74
<i>Куліда К.М.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	76
<i>Пшебільська Л.Г.</i> ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНАХ СТРУКТУРИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	78
<i>Хоменко О. В.</i> ЗАПИТИ І ПОТРЕБИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (на матеріалах РІС КСУ)	80
<i>Савич К.</i> СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	82
<i>Карпович К.П.</i> САКРАЛЬНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	84
<i>Загаєвська О.</i> ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	86
<i>Ковальчук Л.М.</i> ХРИСТІЯНСЬКА МОРАЛЬ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ТА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	89
<i>Миркевич О.В.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ.....	91
<i>Кузіч Р.С.</i> МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ.....	93
<i>Гончаров А.О.</i> УПА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	96
<i>Перебийнос С.І.</i> КОМУНІКАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗНАЙОМСТВА (на матеріалах РІС КСУ)	98
<i>Заладовська О. В.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ.....	100
<i>Бондарчук А.Я.</i> ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН.....	102
<i>Заладовська О.В.</i> ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА СІМ'Ї: СОЦІАЛЬНО-Педагогічний АСПЕКТ.....	104
<i>Коберська Т.М.</i> САМОРОЗВИТОК І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ.....	106
<i>Левенець М., Старенька О.</i> ЛІДЕРСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	108
<i>Чаус Ю.А.</i> ОБРАЗ РЕЛІГІЙНОСТІ В СТУДЕНТСЬКІЙ СУБКУЛЬТУРІ.....	111

РОЗДІЛ III. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

<i>Деркач М.В.</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ СЕМІОТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ	113
<i>Гнатюк В.</i> ОБРАЗ РЕЦИПІЕНТА ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ (на матеріалі класицизму і бароко).....	115
<i>Кошова І. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ БАРОКО У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	118
<i>Макотера А.В.</i> РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ НА ПРИКЛАДІ РОЗГЛЯДУ ПОРТРЕТНОГО ЖИВОПИСУ УКРАЇНИ ХVIII-XIX ст.....	120
<i>Бєдакова С.В.</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАЗЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ.....	123
<i>Бєлова О. С.</i> НЕОБАРОКО В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ 1920-х рр.....	126
<i>Бєлова О. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: УРОКИ ІСТОРІЇ (на прикладі діяльності українського театру Л. Курбаса).....	128
<i>Шепелева І.А.</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ В ПОШУКУ ДУХОВНОЇ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	131
<i>Парфенюк В.І.</i> ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ Й ПАТРІОТИЗМУ МОЛОДІ (на прикладі історичного роману Р.Іваничука „Мальви”).....	137
<i>Купець Л.М.</i> ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ.....	140
<i>Дацик М.В., Левенець М.В.</i> МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ: ДО ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	143
<i>Шемуровська О., Черуха А.А.</i> ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	146
<i>Федоришин М.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ КОЛЯДНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ФЕСТИВАЛІВ, СВЯТ ТА КОНКУРСІВ НА ВОЛИНІ. 149	
<i>Радковська Л.М.</i> ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНА ТА ВИХОВНА РОЛЬ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ.....	151
<i>Соловійов В.А.</i> ПСИХОЛОГО-ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	154
<i>Довбенчук О.І.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА КРАСЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ	157
<i>Глухенький М.Ф.</i> ВИВЧЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ЗВ’ЯЗКІВ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- ІМПРЕСІОНІСТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРОЦЕСІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	159
<i>Власюк Г.І.</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ ЗАМКОВИХ КОМПЛЕКСІВ У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНИ.....	161
<i>Глушук О.Г.</i> АМАТОРСТВО ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	165
<i>Швець Л.В.</i> ТРАДИЦІЇ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	167
<i>Помогалова К.В., Аксьонова І.О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ (на прикладі Студентського Центру моди Брянківського технолого-економічного технікуму Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка).....	170
<i>Крайлюк Л.В.</i> ТВОРЧА СПАДЩИНА НІЛА ХАСЕВИЧА У СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету*

Випуск 5

Наукове редагування – *проф. Виткалов В.Г.*
Комп’ютерна верстка та макет – *Кравчук В.Ю.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор – *Парфенюк В.І.*
Відповідальна за випуск – *Виткалов В.Г.*

Здано до набору 10.12.2005. Підписано до друку 20.02.2006.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 21. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології:
Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і
перспективи культурної інтеграції людства у ХХІ століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

**ББК 71.0
УДК 168.522**